

Sygn. akt II Ca 662/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Teresa Kołbuc (spr.)**

Sędziowie: **SO Beata Piwko**

SO Barbara Dziewięcka

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lipca 2013 r. w Kielcach

sprawy z powództwa N. J.

przeciwko R. P.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 27 lutego 2013 r., sygn. III RC 1305/12

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) i podwyższa alimenty do kwoty po 500 (pięćset) zł miesięcznie, zamiast do kwoty po 600 zł miesięcznie, oddala powództwo w pozostałej części, oddala apelację w pozostałej części.

II Ca 662/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2013r. Sąd Rejonowy w Kielcach alimenty ustalone ugodą zawartą przed tym Sądem dnia 27.07.2011r. w sprawie III RC 459/11 od R. P.na rzecz N. J.podwyższył do kwoty po 600 złotych miesięcznie poczynając od dnia 18 grudnia 2012r., oddalił powództwo dalej idące, nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Kielcach) 75 złotych tytułem kosztów postępowania, zwolnił powódkę od kosztów sądowych oddalanej części powództwa, wyrokowi w części uwzględniającej powództwo nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Rejonowy ustalił, że ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Kielcach dnia 27.07.2011r. w sprawie III RC 459/11 R. P.zobowiązał się dołożenia na rzecz N. J.tytułem alimentów po 475 złotych miesięcznie. Matka małoletniej powódki M. J.ma 39 lat, pracuje w (...)w K.jako pracownik cywilny z dochodami w kwocie 2200 złotych brutto a 1640 złotych netto. W miesiącu grudniu 2012r. otrzymała dodatkowo 400 złotych nagrody rocznej. Innych dochodów nie posiada. Małoletnia N. J.uczęszcza do I klasy szkoły podstawowej. Za wyprawkę do szkoły dla niej jej matka zapłaciła 400 złotych, inne wydatki związane ze szkołą kosztowały dodatkowo 100 złotych. Jest ona dzieckiem schorowanym, pozostającym w leczeniu od 6 lat. Do ośmiu razy w roku wyjeżdża na konsultacje lekarskie do W. i K.. Koszt jednego

takiego wyjazdu do K.to kwota 200 złotych a do W.to kwota 300 złotych. Nadto małaletnia krzywi stopy co wymaga zakupu specjalnych wkładek. M. J.wykupiła córce obiady w szkole co kosztuje 90 złotych miesięcznie. Za dodatkowe zajęcia z języka angielskiego i z tańca M. J.ponosi łącznie 155 złotych. Potrzeby dziecka według jej matki wynoszą 2200 złotych miesięcznie.

Pozwany R. P.ma 41 lat, nie ma wyuczonego zawodu. Zamieszkuje z matka i ojczymem, pozostaje na utrzymaniu matki. Matka pozwanego B. J.prowadzi sezonową działalność gospodarczą a jej mąż ma stałą pracę. Pozwany nie partycypuje w kosztach swojego utrzymania i zamieszkiwania u matki. Był uprzednio zatrudniony jako handlowiec w firmie (...)z dochodami w wysokości 1500 – 1700 złotych. Obecnie nie uzyskuje żadnych dochodów, nie ma oszczędności. Ma dług w kwocie 23000 złotych, od którego spłaca jedynie odsetki, gdyż na spłatę kapitału go nie stać. Z (...)uzyskał dofinansowanie na działalność gospodarczą w kwocie 15000 złotych, którą rozpoczął. Spłaca zadłużenie z tego tytułu w ratach po 625 złotych miesięcznie, do spłaty pozostała mu kwota 7000 złotych. Zaległości w płaceniu alimentów nie posiada. Na małaletnią N.oprócz alimentów wydaje nadto od 200 do 250 złotych miesięcznie. Cięży też na nim obowiązek alimentacyjny wobec córki N.w kwocie po 450 złotych miesięcznie. Z tego obowiązku wywiązuje się, nie ma zaległości.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo znajduje uzasadnienie w art. 138 k.r.o. Małaletnia ma problemy zdrowotne co zostało wykazane, a pozwany nie dostrzega. Wymaga powyższe wyjazdów małaletniej powódki w celach leczniczych i to również powódka wykazała. Poprzednia kwota alimentów została ustalona prawie półtora roku temu. Od tego czasu wzrosły potrzeby powódki. Jest starsza, jej koszty utrzymania wzrosły. Matka powódki wszystkie potrzeby dziecka wymieniła i opisała. Sam pozwany ma dokładne rozeznanie w potrzebach dziecka skoro poza ustalonymi alimentami wydaje na powódkę dodatkowo od 200 do 250 złotych miesięcznie. Na obecny czas uzasadnione jest podwyższenie alimentów do kwoty po 600 złotych miesięcznie, kwota ta leży w możliwościach płatniczych pozwanego. Ma on bowiem możliwości zarobkowe, uzyskiwał dochody. Ustalając alimenty Sąd miał na uwadze, że pozwany ma duże zobowiązania finansowe oraz, że cięży na nim obowiązek alimentacyjny wobec starszej córki N..

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, który domagał się jego zmiany i ustalenie jego obowiązku alimentacyjnego wobec małaletniej powódki na realnym poziomie w wysokości po 500 złotych miesięcznie i oddalenia powództwa w pozostałej części. Wskazał, że obecnie prowadzi własną działalność gospodarczą i świadczy prace na rzecz firmy handlowej branży spożywczej jako przedstawiciel handlowy. Prowadzenie działalności gospodarczej było warunkiem podjęcia tej pracy. Jego wynagrodzenie jest na poziomie 1700 złotych. Biorąc pod uwagę znany mu koszt utrzymania dziecka, koszty utrzymania powódki, które on ponosi, cięży na nim drugi obowiązek alimentacyjny, zobowiązania finansowe jakie ma wobec Banku (...)i (...)oraz koszty jego kształcenia na studiach maksymalną kwotą jaką jest w stanie płacić na rzecz powódki jest kwota 500 złotych miesięcznie. Wskazał nadto, że po wydaniu zaskarżonego wyroku nie jest już na utrzymaniu swojej matki i oczyma. Mieszka wraz z narzeczoną we wsi pod O.i ponosi koszty utrzymania domu w kwocie 300 złotych miesięcznie. Zarzucił, że matka powódki zawyżyła koszty wyjazdu córki do K.i W.na konsultacje, czego ma świadomość, gdyż większość tych wyjazdów finansował osobiście. Nadto wskazał, że nie ma przeszkód, aby leczenie córki zostało przeniesione do K.. Zarzucił, iż Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę tego, że córka jest u niego przez 10 dni w miesiącu oraz 10 dni ferii zimowych i 14 dni wakacji letnich i wówczas on ponosi koszty jej utrzymania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków przy żądaniu podwyższenia alimentów rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanych do alimentacji oraz (lub) istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Wyrok wydany w oparciu o przepis art. 138 kro winien więc być oparty na

prawidłowych ustaleniach Sądu co do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego jak też na prawidłowo ustalonych rzeczywistych i usprawiedliwionych potrzebach uprawnionego do alimentacji.

Obowiązek ustalenia usprawiedliwionych potrzeb powódki należy do Sądu.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń, co do rzeczywistych i usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki. Nie określił, ile kwotowo wynoszą jej koszty utrzymania. Ograniczył się tylko do stwierdzenia, że potrzeby dziecka jego matka określiła na 2200 złotych miesięcznie, nie odnosząc się w ogóle do zasadności tak określonych kosztów utrzymania małoletniej powódki. A tylko na podstawie prawidłowo ustalonych aktualnych kosztów utrzymania powódki porównania ich z kosztami jej utrzymania w dacie ustalenia dotychczasowych alimentów Sąd jest w stanie określić, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. i do jakiej kwoty zasadne jest powództwo o podwyższenie alimentów.

Obowiązek wykazania, że nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. obciąża stronę powodową. Przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki wskazała, że wzrost kosztów utrzymania małoletniej powódki wynika z faktu, że jest ona starsza o rok, rozpoczęła naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej, jest dzieckiem poważnie chorym (uraz gałki ocznej, nawracający płyn za błoną bębenkową prawego ucha) co sprawia, że przebywa pod stałą opieką lekarską w (...) Centrum (...)w K.koło W.oraz w Z jej leczeniem wiążą się wysokie koszty, gdyż 3-4 razy w roku jeździ na konsultacje do w/w placówek a jeden wyjazd do W.kosztuje ją około 300 złotych, zaś do K.– 200 złotych. Na poparcie twierdzeń co do wysokich, przekraczających kwotę 2200 złotych miesięcznie kosztów utrzymania powódki przedstawiła kalkulację z wydruku komputerowego opracowanego przez Spółkę Adwokacką (...).

Sąd Okręgowy nie akceptuje tak określonych przez stronę powodową kosztów, gdyż złożona kalkulacja nie odzwierciedla faktycznych kosztów utrzymania 6 –cio letniego dziecka jakim jest powódka, znacznie je zawyża. To ile wynoszą faktyczne koszty utrzymania dziecka uwarunkowane jest możliwościami zarobkowymi i majątkowymi jego rodziców zobowiązanych do jego alimentacji. W sytuacji, gdy możliwości zarobkowe każdego z rodziców powódki oscylują wokół kwoty 1700 złotych miesięcznie to nie są oni w stanie przeznaczyć na utrzymanie powódki 2200 złotych miesięcznie. Z uzyskiwanych dochodów każde z nich musi utrzymać nie tylko powódkę ale również siebie i drugie swoje dziecko.

Powódka nie wykazała, że podjęcie nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej wpłynęło na wzrost jej kosztów utrzymania. W dacie ustalania alimentów na kwotę 475 złotych miesięcznie powódka uczęszczała do przedszkola, co wiązało się z koniecznością ponoszenia opłat za nie oraz zakupu wyprawki. Koszty te w złożonej do sprawy III RC 459/11 kalkulacji zostały określone na kwotę 250 złotych miesięcznie. Na taką samą kwotę w kalkulacji złożonej do sprawy niniejszej strona powodowa określiła miesięczne wydatki związane ze szkołą łącznie z opłatą za wykupione dla powódki obiady.

Koszty leczenia powódki w Centrum (...)w K.koło W.nie uległy zmianie w stosunku do roku 2011r. Przedstawicielka ustawowa powódki potwierdziła, że jeździ z nią do tej placówki z taką samą częstotliwością jak w chwili zawierania ugody w sprawie III RC 459/11. Nową ujawnioną u powódki dolegliwością jest wykryte u niej w sierpniu 2008r. zamię spojówki gałki oka lewego. Powódka wykazała, że w dniu 29.08.2012r. była na konsultacji w Klinice (...)w K.. Z zaleceń po tej konsultacji wynika, że wymaga ona leczenia w poradni specjalistycznej okulistycznej, zalecono jej kontrole w rejonie, zaś wizytę kontrolną w tej placówce dopiero po roku, tj w dniu 19.09.2013r. Nie wykazała przedstawicielka powódki, że w tym dniu będzie miała ona przeprowadzony zabieg operacyjny. Podczas wizyty w dniu 29.08.2012r. matka dziecka zdecydowała się obserwację oka dziecka a nie na zabieg operacyjny. Nie wykazała powódka, aby w związku z tą dolegliwością wyjeżdżała na konsultacje do K.w odstępach 3-4 miesięcy. Zdaniem Sądu Okręgowego upływ jednego roku od daty ustalenia ostatnich alimentów również nie uzasadniał tak znacznego wzrostu kosztów utrzymania powódki jak określiła to jej matka i podwyższenia należnych od pozwanego alimentów o kwotę 125 złotych miesięcznie.

W ocenie Sądu Okręgowego usprawiedliwione koszty utrzymania powódki zamykają się kwotą 800 złotych miesięcznie. Ponieważ matka dziecka sprawuje nad nią osobistą pieczę, to tym samym spełnia częściowo ciężący na

niej obowiązek alimentacyjny (art. 135 § 2 k.r.o.). Zatem w mniejszym stopniu winna być ona obciążona finansowo utrzymaniem dziecka. Jej wkład finansowy Sąd Okręgowy określił na kwotę 300 złotych miesięcznie. Pozwany w apelacji uznał roszczenie o podwyższenie alimentów do kwoty po 500 złotych miesięcznie. W ocenie Sądu Okręgowego kwota ta jest adekwatna do możliwości zarobkowych pozwanego. Nie bez znaczenia dla ustalenia alimentów od niego w tej właśnie kwocie jest też to, że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny wobec starszej córki oraz, że pozwany w co drugi weekend, w część ferii i wakacji przebywa z córką i pokrywa jej potrzeby.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i należne od pozwanego na rzecz jego córki N. J.alimenty podwyższył do kwoty po 500 złotych zamiast po 600 złotych, oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Oddaleniu podlegała apelacja w zakresie w jakim pozwany domagał się ustalenia płatności rat alimentacyjnych do 15 –tego każdego miesiąca. Żądanie to było związane z tym, że w dniu 15 – go każdego miesiąca otrzymywał wynagrodzenie za pracę. Jak wyjaśnił pozwany w toku postępowania apelacyjnego już nie pracuje w dotychczasowym miejscu pracy i jest w trakcie rozmów z nowym pracodawcą. Nie wiadomo więc jak w nowym miejscu pracy będzie wypłacane mu wynagrodzenie (art. 385 k.p.c.)

(SSO B. Piwko) . (SSO T. Kołbuc) (SSO B. Dziewięcka)